

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Beeld van mobiliteitsontwikkelingen

Update t/m wo 10 februari
(begin wk 6 2021)

Programmadirectie COVID IenW

Beeld van mobiliteitsontwikkelingen (wk 6, t/m wo 10 feb)

Sinds afgelopen weekend is een duidelijke daling zichtbaar in de mobiliteit, die sterk beïnvloed wordt door het winterweer. In de week vóór het winterweer (wk5) lag het personenverkeer op hoofdwegen en het ov-gebruik gemiddeld rond hetzelfde niveau als vóór aankondiging van de aanvullende maatregelen op 20 jan jl. (beperking bezoek, avondklok); wel was er een sterke daling zichtbaar van mobiliteit tijdens 'avondklokuren'.

- Het niveau van het **personenverkeer op het hoofdwegenet** is sinds afgelopen weekend gedaald. Het winterweer speelt hier waarschijnlijk een grote rol. In de weken hiervoor was het niveau vrij stabiel rond de 75% t.o.v. 2019 (op werkdagen) en 65% (in het weekend). Sinds invoering van de avondklok is een duidelijke daling van de intensiteit te zien tijdens avondklokuren (-40% op werkdagen, -60% in weekend) (Data: NDW).
- Ook het niveau van het **OV-gebruik** (check-ins) ligt momenteel lager dan vorige week; door het winterweer reden er minder treinen/werd minder gereisd. De weken ervoor was het totaalniveau vrij stabiel (ca 30-31% t.o.v. 2019). Wel ligt het aantal check-ins tussen 21u en 4u sinds invoering van de avondklok duidelijk lager (-60% op werkdagen, -80% weekend) (Data: Translink).
- Het aantal **thuisblijvers** (mensen die op een gemiddelde dag niet naar buiten gaan) is sinds de aanvang van het winterweer gestegen. In de weken ervoor was het niveau vrij stabiel en bleven iets minder mensen thuis dan tijdens de intelligente lockdown (Data: NVP).
- Het **totaal aantal verplaatsingen** lag door het winterweer de afgelopen dagen rond het niveau van de intelligente lockdown (60-70% t.o.v. begin maart). In de week vóór het winterweer lag het niveau rond 70-75% t.o.v. begin maart (Data: NVP).
- Het aantal **verplaatsingen voor werk** ligt begin wk 6 duidelijk onder het niveau van wk 5. Vooraf aan het winterweer (wk 5) lag het niveau rond de 60-65% t.o.v. begin maart. Tijdens de intelligente lockdown lag het rond 55-60%¹ (Data: NVP).
- Het aantal **verplaatsingen voor onderwijs** lag begin wk 6 ongeveer gelijk aan wk 5 (40-45% t.o.v. begin maart). Het niveau ligt hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen ca. 20-25%) (Data: NVP).
- Ook het aantal **supermarktverplaatsingen** is door het winterweer gedaald. In wk 5 (vóór het winterweer) lag het rond 95%-100% t.o.v. begin maart op werkdagen. Tijdens de intelligente lockdown lag dit rond 80-90% op werkdagen (Data: NVP).
- Het aantal **sportverplaatsingen** is begin wk 6 verder gedaald. Vooraf aan het winterweer was het niveau een aantal weken vrij stabiel. Het ligt rond het niveau van de intelligente lockdown. Seizoenseffecten kunnen ook een rol spelen (Data: NVP).
- Het niveau van het **grensverkeer op hoofdwegen** is ook gedaald onder invloed van het winterweer. In de weken ervoor vertoonde het grensverkeer met Duitsland een vrij stabiel beeld. Het grensverkeer met België laat sinds wk 4 (ingaan maatregelen tegengaan niet-essentiële reizen op 27 jan) een duidelijke daling zien. Het niveau ligt voor beide landen nog wel boven dat van de intelligente lockdown (Data: NDW).
- Het aantal **vliegpassagiers** (incl. transferpassagiers) ligt in de week van 1 feb t/m 8 feb op ca. 9% t.o.v. 2019. De week ervoor lag dit rond 11%. De afgelopen weken is een duidelijke daling zichtbaar (Data: Schiphol).

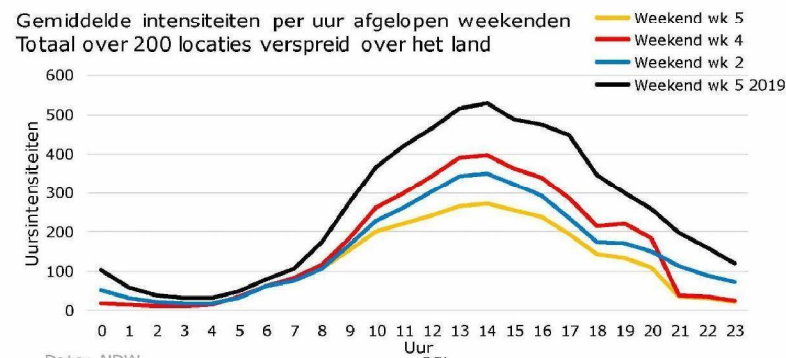
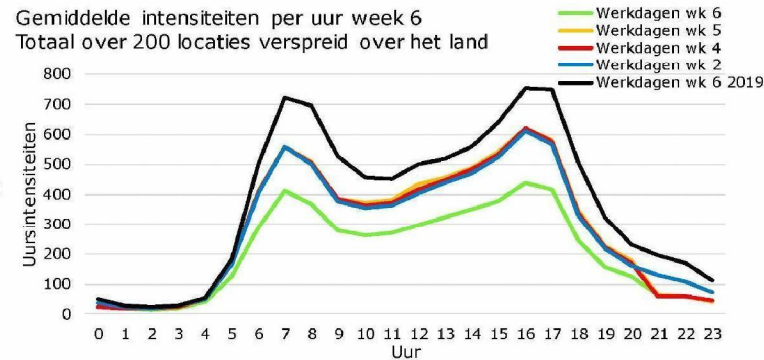
2

¹Het aantal verplaatsingen voor werk betreft woon-werkverplaatsingen, maar ook andere werkgerelateerde verplaatsingen. Als iemand tijdelijk werkloos thuis zit zijn er ook minder werkverplaatsingen.

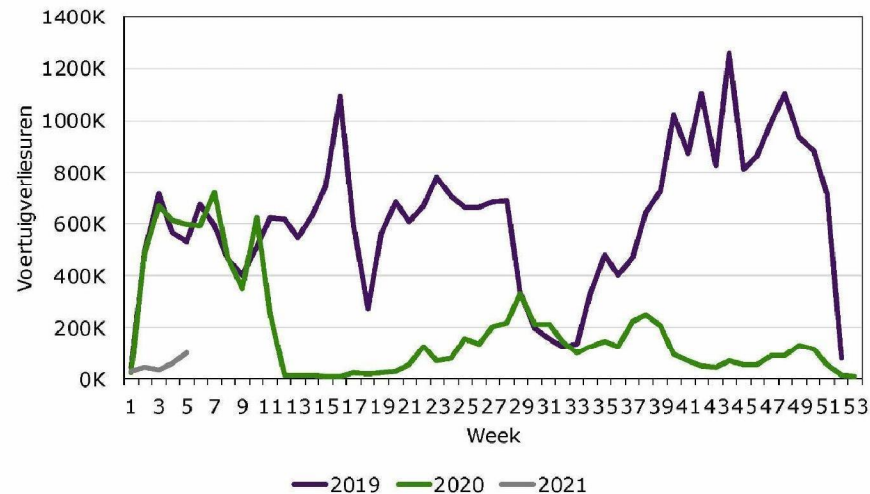
Wegverkeer: spreiding (wk 6, t/m wo 10 feb)

- Door het winterweer ligt het niveau op werkdagen begin wk 6 op alle momenten van de dag lager dan in wk 5. Ook afgelopen weekend (met op zondag start winterweer) lag het niveau op alle momenten lager.
- In wk 4 en wk 5 lag het niveau op werkdagen op alle momenten van de dag nagenoeg gelijk aan elkaar. Ook in de avondklokuren was het ongeveer even 'druk'.
- Ten opzichte van wk 2/3 (vóór ingaan avondklok) is tijdens avondklokuren op werkdagen sprake van een daling van ca. 40%. Momenteel zit op werkdagen ca. 3,5% van de intensiteit tussen 21u en 4u. In wk 2 (vóór avondklok) was dit 6% en in 2019 ca 7%. Op totaalniveau is het niveau ongeveer gelijk gebleven (zie ook slide 3)
- Ten opzichte van 2019 is met name het spitsverkeer gedaald. De spitsmomenten zijn op werkdagen nog wel de drukste momenten van de dag.
- Afgelopen weekend was tussen 00 en 04u 's nachts t.o.v. het weekend ervoor een daling zichtbaar (-5%) (als gevolg van het winterweer). Het niveau lag afgelopen weekend 64% lager dan voor ingaan van de avondklok (wk 2). Ongeveer 4% van de intensiteit zat tussen 21u en 4u; het weekend voor ingaan van de avondklok was dit 11% en in 2019 12%.

Wegverkeer: reistijdverlies (wk 5)

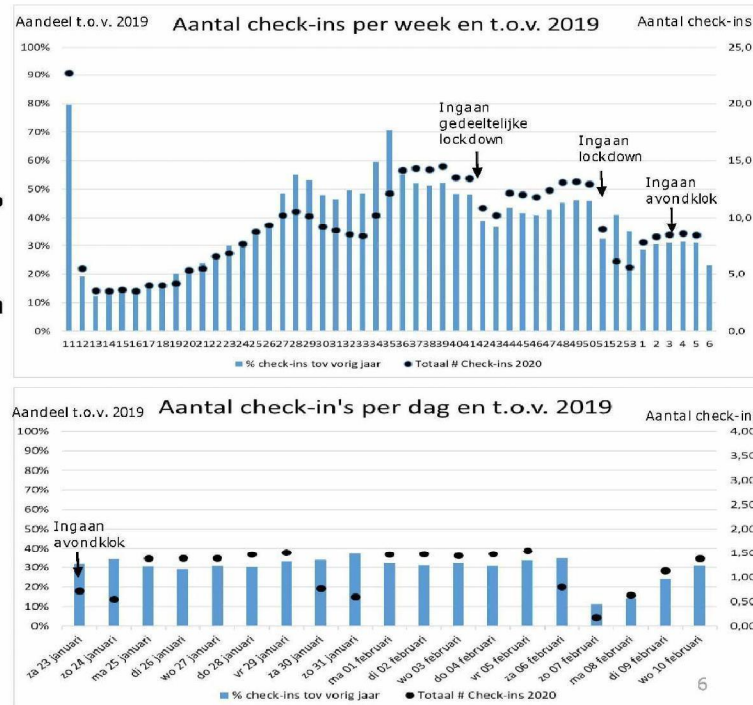
- De vertraging op het hoofdwegennet was in week 5 hoger dan in week 4. De ijzel aan het begin van wk 5 speelt hierin een rol. Toch ligt het niveau 83% lager dan dezelfde week in 2020.
- In januari 2021 was de totale hoeveelheid vertraging op het HWN 93% lager dan in 2020.

Data: NIS-Rijkswaterstaat, bewerkt M&E-team

Openbaar vervoer- check ins (wk 6, t/m wo 10 feb)

- Begin wk 6 ligt het OV gebruik gemiddeld op 23% t.o.v. 2019. Dit is lager dan de week ervoor, vanwege het winterweer. In wk 5 kwam het niveau gemiddeld uit op 31%, vergelijkbaar met de weken ervoor. Er lijkt op totaalniveau geen effect van de aanvullende maatregelen (ingegaan in wk 3).
- Afgelopen woensdag 10 feb lag het gebruik (weer) op 31% t.o.v. 2019. Dit is vergelijkbaar met wo 3 feb (toen: 32%). Mogelijk zijn ook wat mensen vanwege het weer overgestapt van de fiets naar het OV. De dagen ervoor lag het niveau als gevolg van het winterweer duidelijk lager. In wk 5 was er op alle dagen, behalve zondag vanwege het weer, sprake van een lichte stijging t.o.v. wk 4.
- Door het winterweer is het (nog) niet goed mogelijk een eventueel effect van het opengaan van basisscholen en invoering van click-en-collect (in wk 6) te signaleren.
- Ondanks het lagere gebruik vanaf zondag kan het winterweer door het uitvallen van treinen/bussen leiden tot incidenteel drukker voertuigen. Dit kan volgende week beter bepaald worden.
- Het huidige niveau (wk 5) is vergelijkbaar met dat van medio juni 2020 (na de versoepelingen van 11 mei en 1 juni). Ter vergelijking: tijdens de intelligente lockdown daalde het OV-gebruik naar ca. 15% t.o.v. 2019.

Openbaar vervoer naar tijd (wk 5, t/m 7 feb)

- In wk 5 was net als in wk 4 een duidelijk effect van de avondklok zichtbaar. Het gebruik nam (in vergelijking met weken voor de avondklok) na 21u sterk af.
- Het totale gebruik lag echter over de rest van de dag hoger, en het totaalniveau is daardoor ongeveer gelijk gebleven. Door het winterweer op zondag 7 feb is het gebruik in het weekend van wk 5 wel lager.

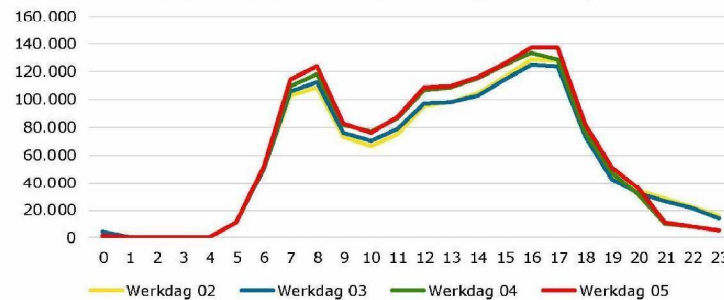
Werkdagen

- Momenteel worden op werkdagen ca. 2% van de reizen gedurende de avondklokuren gemaakt. Voor invoering van de avondklok en in 2019 lag dit rond 5%.
- Ten opzichte van werkdagen in wk 3 (vóór avondklok) was tussen 21 en 04u een daling zichtbaar van ca. 60%.
- Op werkdagen zijn in wk 5 gemiddeld circa 26.000 check-ins geregistreerd tijdens de uren van de avondklok, in wk 4 waren dit nog 25000 (+ 8%).

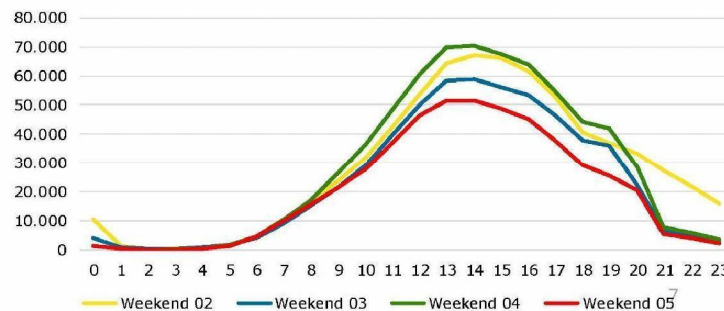
Weekenddagen

- In totaal werd afgelopen weekend ca. 2,5% van de reizen gedurende de avondklokuren gemaakt. Voor invoering van de avondklok lag dit rond 11% en in 2019 rond 13%.
- Ten opzichte van het weekend in wk 2 (vóór avondklok) was tussen 21 en 04u een daling zichtbaar van ca. 83%.
- Door het winterweer op zondag 7 feb was het gebruik afgelopen weekend lager dan het weekend ervoor (circa 13.000 check-ins t.o.v. 18.000 het weekend ervoor, -30%).

Gemiddeld aantal check-ins op werkdagen

Gemiddeld aantal check-ins in weekend

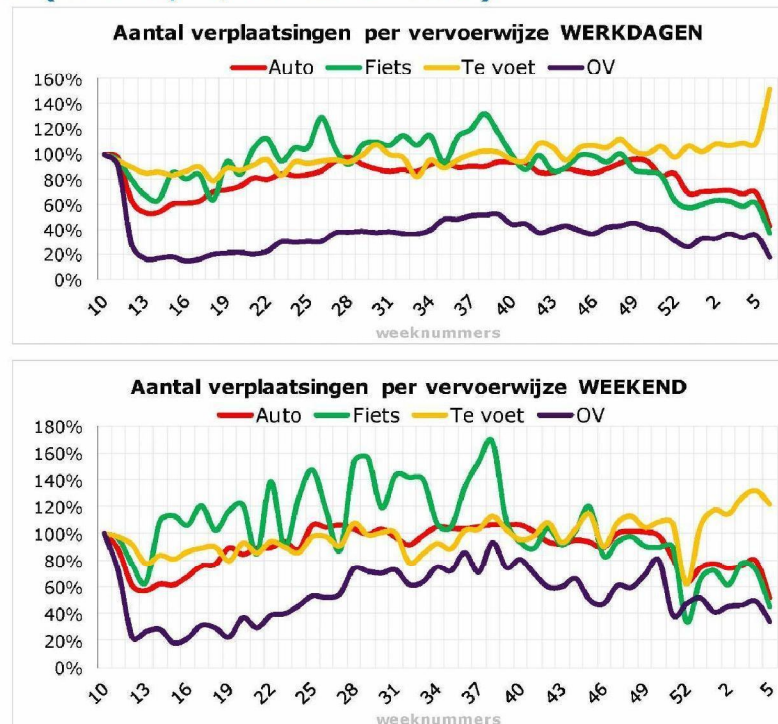

Data: Translink

Verplaatsingen per vervoerwijze (wk 6, t/m di 9 feb)

- Het aantal auto, OV en fietsverplaatsingen is sinds afgelopen weekend sterk gedaald onder invloed van het winterweer. Het aantal verplaatsingen te voet is begin wk 6 op werkdagen hierdoor juist sterk gestegen. Afgelopen weekend daalden verplaatsingen te voet minder sterk dan andere verplaatsingen.
- Vóór de start van het winterweer (wk 5) lag het niveau voor alle vervoerwijzen nagenoeg gelijk aan de weken ervoor; er is op totaalniveau geen duidelijk effect zichtbaar van aanvullende maatregelen (1 bezoeker, avondklok).
- Het aantal fietsverplaatsingen lag in wk 5 rond het niveau van de intelligente lockdown. Seizoensinvloeden kunnen hier ook spelen.
- Het aantal auto en OV-verplaatsingen lag in wk 5 hoger dan tijdens de intelligente lockdown.
- Ook het aantal verplaatsingen te voet ligt hoger dan tijdens de intelligente lockdown. Het ligt boven het niveau van vóór de crisis (115% t.o.v. 2020 in wk 5)

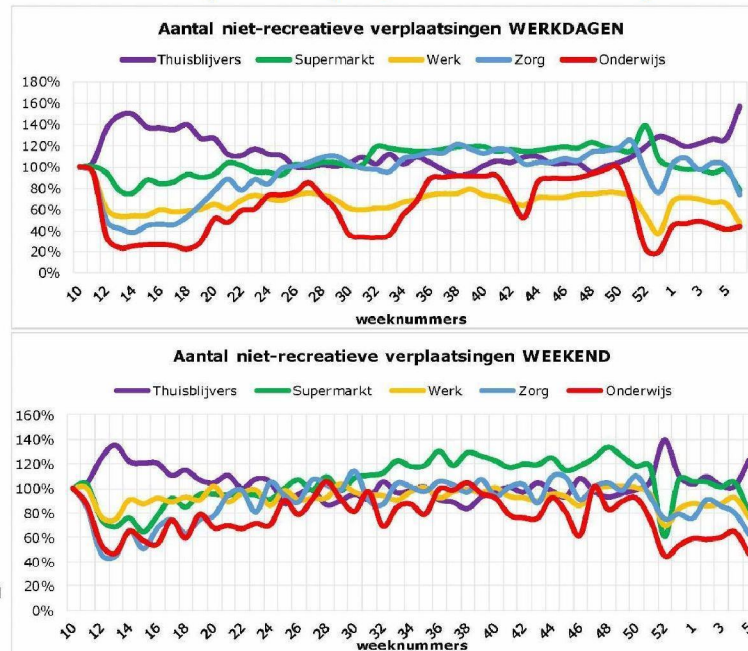

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

Ontwikkeling niet-recreatieve activiteiten (wk 6, t/m di 9 feb)

- Begin wk 6 is het aantal mensen dat op een gemiddelde dag thuis blijft ("thuisblijvers") als gevolg van het winterweer sterk gestegen. Ook het aantal verplaatsingen voor werk en supermarktbezoek zijn verder gedaald. Het winterweer is hier op van invloed (geweest). De niveaus liggen hierdoor rond dat van het begin van de crisis.
- Voor ingaan van het winterweer (wk 5) lag het niveau van werkverplaatsingen rond 60-65% t.o.v. begin maart. Tijdens de intelligente lockdown lag dit rond de 55-60%².
- Het aantal supermarktverplaatsingen lag in wk 5 rond 95-100% op werkdagen (t.o.v. begin maart). Hiermee lag het boven het niveau van de intelligente lockdown (toen ca. 80-90% op werkdagen).
- Het aantal thuisblijvers lag in wk 5 rond 125% t.o.v. begin maart, maar nog duidelijk onder het niveau van de intelligente lockdown².
- Het aantal onderwijsverplaatsingen is begin wk 6 redelijk stabiel gebleven op werkdagen (t.o.v. wk 5) en ligt rond 45% t.o.v. begin maart. Studenten zijn in hun keuze al dan niet te reizen meer afhankelijk van de keuze van de onderwijslocatie³. Het niveau ligt hoger dan tijdens de intelligente lockdown (toen ca. 20-25%)

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

¹Aan het begin van de coronacrisis was het virus nog 'nieuw' en was er nog weinig bekend over de duur van de crisis. Mogelijk dat mensen daarom meer geneigd waren zoveel mogelijk thuis te blijven.

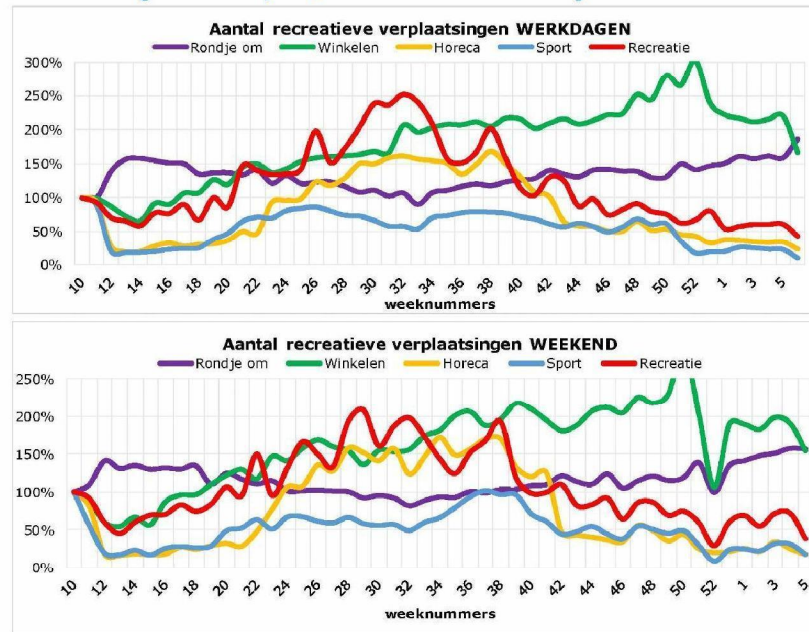
²Het aantal verplaatsingen voor werk betreft woon-werkverplaatsingen, maar ook andere werkgerelateerde verplaatsingen. Als iemand tijdelijk werkloos thuis zit telt dit ook mee.

³Het panel registreert enkel mensen van 16 jaar en ouder. Daarom wordt het aantal onderwijsverplaatsingen naar verwachting maar beperkt beïnvloed opening van de basisscholen en kinderopvang.

Ontwikkeling recreatieve activiteiten (wk 6, t/m di 9 feb)

- Met uitzondering van het rondje om (wat stijgt) laten alle andere 'recreatieve verplaatsingen' sinds afgelopen weekend een daling zien. Hierin speelt het winterweer waarschijnlijk een belangrijke rol. De niveaus lagen hierdoor (m.u.v. het winkelen¹) begin wk 6 rond of onder het niveau van de intelligente lockdown.
- In de periode vóór het winterweer (wk 5) lieten het aantal verplaatsingen voor recreatie, sport en horeca op werkdagen een redelijk stabiel patroon zien rond het niveau van de intelligente lockdown. Het aantal winkelverplaatsingen ligt nog boven het niveau van begin crisis. In het weekend was iets meer fluctuatie zichtbaar.

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

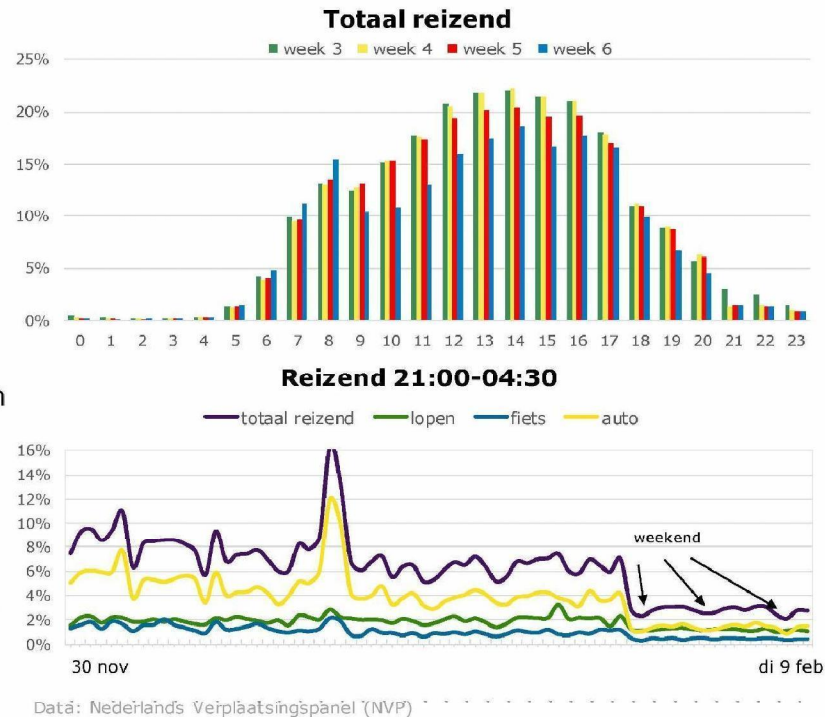
¹Volgens de leverancier betreft het hier alle verplaatsingen naar plekken die op de kaart als "shop" staan gedefinieerd. Dit zijn bijvoorbeeld kledingwinkels, maar ook bouwmarkten, slagers, boekhandels, etc. Ondanks dat een groot deel van de winkels dicht zijn is nog steeds op veel plekken afhalen mogelijk en zijn essentiële winkels nog open. Het verschil tussen supermarkten en andere winkels is hierbij lastig te maken en supermarkten worden doorgaans ook als winkel geregistreerd. Het gaat hier om smartphone registratie.

²Dit betreft hier verplaatsingen naar natuur, hotels/campings en attracties.

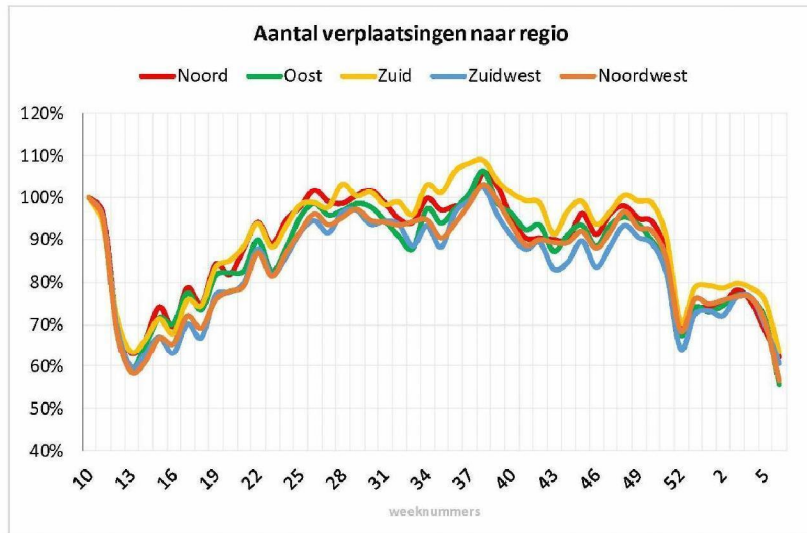
Verplaatsingen naar tijd van de dag (wk 6, t/m di 9 feb)

- Het aandeel reizende respondenten lag begin wk 6 in totaliteit duidelijk lager dan in wk 5. In de ochtendspits lag het niveau begin wk 6 wel wat hoger dan in wk 5. Mogelijk houdt dit verband met het open gaan van basisscholen en kinderopvang sinds ma jl. Op de andere momenten lag het (waarschijnlijk door het winterweer) aandeel lager dan in wk 5.
- In wk 5 lag het niveau op de meeste momenten gelijk aan wk 4, maar tijdens daluren wat lager; mogelijk komt dit door het winterweer op de laatste dag van de week (7 feb).
- Het aandeel reizende respondenten tussen 21u en 4.30u is na invoering van de avondklok sterk gedaald van ongeveer 7% naar 3%. Het aandeel reizigers met de auto is het sterkst gedaald.
- Het aandeel reizenden in de avonduren is de afgelopen weken sinds de invoering van de avondklok nagenoeg gelijk, al daalde het niveau sinds afgelopen weekend licht (onder invloed van het winterweer).

Verplaatsingen naar regio (wk 6, t/m di 9 feb)

- Het aantal verplaatsingen¹ is verder gedaald, onder invloed van het winterweer. Het ligt daardoor momenteel rond het niveau van de intelligente lockdown (toen: 60-70%).
- In de week vóór het winterweer lang het niveau rond 70-75% t.o.v. begin maart. Er lijkt sprake van een lichte daling sinds het ingaan van de aanvullende maatregelen, maar het verschil met wk 2 (vóór ingaan nieuwe maatregelen) is erg beperkt.
- Respondenten in de verschillende woonregio's laten globaal hetzelfde patroon zien.

Data: Nederlands Verplaatsingspanel (NVP)

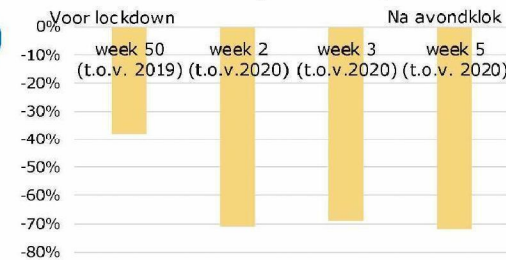
¹Het aantal verplaatsingen is een indicatie voor het aantal contacten, maar niet elke verplaatsing is 'verkeerd'. Bijvoorbeeld wanneer iemand een rondje loopt of fietst, of een autoritje maakt hoeft men geen contact te maken met anderen.

Passanten en parkeren (wk 5, t/m zo 7 feb)

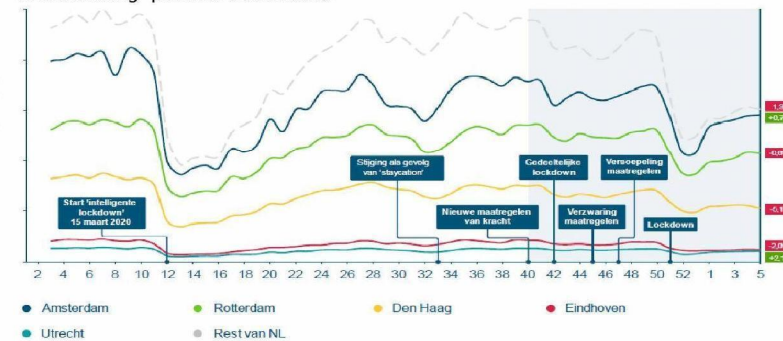
- Het niveau van passanten in winkelgebied ligt in wk 5 (met avondklok) globaal gelijk aan het niveau van wk 3 (waarin avondklok in het weekend in ging) en wk 2 (vóór aangescherpte maatregelen).
- In het aantal parkeertransacties van Parkmobile was in wk 5 t.o.v. wk 4 een minimale daling zichtbaar (in grote steden -0,7%, in rest van NL; -1,3%). Het winterweer op zondag 7 feb speelt hierin waarschijnlijk een rol (op zondag -78,5% transacties)
- Er is in vergelijking met wk 2 (vóór ingaan avondklok) een duidelijke daling zichtbaar van parkeertransacties tijdens avondklokuren (-61%). Het aantal transacties overdag is t.o.v. wk 2 wat toegenomen (+7%). In totaliteit ligt het niveau van transacties momenteel iets boven dat van wk 2.
- T.o.v. wk 4 is het aantal transacties tijdens avondklokuren in wk 5 verder gedaald (-8%). Dit is waarschijnlijk onder invloed van de start van het winterweer.

Passanten (to.v. 2020)

Data: Bureau RMC

Ontwikkeling parkeertransacties

Week 5 t.o.v. voorgaande weken

	Week 5 t.o.v. Week 4	Week 5 t.o.v. week 2
avondklok	-7,5%	-60,7%
overdag	-0,4%	6,8%

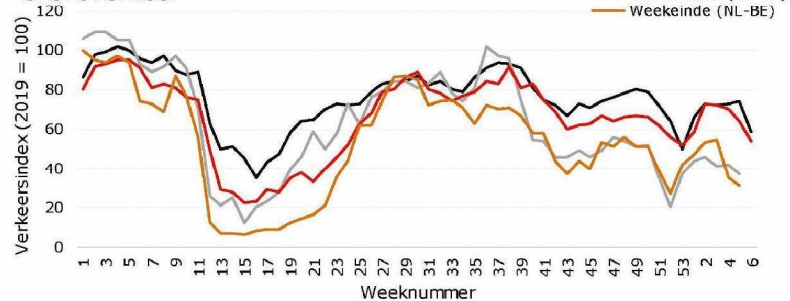
Data: ParkMobile

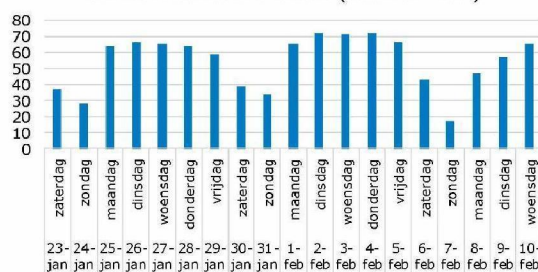
Grensverkeer hoofdwegen (wk 6, t/m wo 10 feb)

- Het grensverkeer via hoofdwegen¹ met Duitsland en België liet begin wk 6 net als op nationaal niveau een daling zien; deze houdt waarschijnlijk verband met het winterweer vanaf afgelopen weekend.
- Het grensverkeer met Duitsland liet in de weken ervoor een vrij stabiel patroon zien. Het niveau lag op werkdagen rond 75% en in het weekend rond 40%. Er is hier geen duidelijk verschil zichtbaar met wk 2 (voor aanvullende maatregelen in Nederland).
- Het grensverkeer met België laat de afgelopen weken zowel op werkdagen als in het weekend een duidelijke daling zien. Dit houdt waarschijnlijk verband met op 27 jan (wk 4) ingevoerde maatregelen in België om niet-essentiële reizen tegen te gaan. Volgens grenstellingen van KMAR is vooral het personenvervoer gedaald.
- Het niveau ligt in beide gevallen nog hoger dan tijdens de intelligente lockdown.
- Zo'n 30 á 40% van het grensverkeer betreft op werkdagen vrachtverkeer; in het weekend is dat zo'n 5-15%.

Verkeersindices 2020 t.o.v. 2019
Grensverkeer

Verkeersindex Duitsland 2021 (week 10 = 100)

Verkeersindex België 2021 (week 10 = 100)

Data: NDW

¹Het grensverkeer op hoofdwegen wordt bepaald aan de hand van tellussen op hoofdwegen nabij de grens met België en Duitsland. Het grensverkeer via andere wegen die de grens over gaan wordt hierin dus niet meegenomen.

Luchtvaart (wk 6, t/m ma 8 feb)

- Het aantal vliegbewegingen op Schiphol (zie figuur) lag in de week van 1 t/m 7 feb (wk 5) op 29% van het niveau van 2019. De week ervoor lag dit op resp. 32%, 36%, 42% en 50%.
- Er is in de afgelopen weken een duidelijke daling zichtbaar, die verband houdt met de invoering van de verplichte antigeentest en het inreisverbod.

Aantal vluchten Schiphol

Verantwoording

De gegevens zijn afkomstig van:

- Translink (voor het OV)
 - Translink verzorgt alle transacties met de OV-chipkaart voor alle vervoersbedrijven in Nederland.
- NDW (voor het wegverkeer)
 - In NDW werken 19 overheden samen aan het inwinnen, opslaan en distribueren van wegverkeersgegevens. De gegevens worden ingezet voor effectief verkeersmanagement, gerichte verkeersinformatie en treffende verkeerskundige analyses.
- Het Nederlands verplaatsingspanel (voor aantal verplaatsingen, afstanden en motieven)
 - Het NVP is een grootschalige private informatiebron over verplaatsingsgedrag, motieven en achtergrondkenmerken van Nederlanders. Met toestemming van de panelleden wordt via een smartphone-app bijgehouden wanneer, hoe, waar en met welk vervoermiddel ze zich verplaatsen.
- Eurocontrol en Schiphol
- Parkmobile
- NS International